डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, कृषि संशोधन केंद्र, सिंदेवाही- ४४१ २२२

कृषि हवामान सल्ला पत्रक

चंद्रपूर जिल्हा

क्र.कृ.ह.स./०६/कृ.सं.के./९७२/२०२१ — दिनांक १९ जानेवारी २०२१

सिंदेवाही येथील मागील आठवड्यातील हवामान स्थिती दिनांक १२ ते १८ जानेवारी २०२१							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसाचा हवामान अंदाज दिनांक २० ते २४ जानेवारी २०२१				
१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१	१६/०१	१७/०१	१८/०१	दिनांक	२०/०१	२१/०१	२२/०१	२३/०१	२४/०१
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
३१.०	२९.२	३०.०	३१.०	३१.०	३१.५	३१.०	कमाल तापमान (अं.से.)	३१	३०	३०	३१	३१
१४.०	१०.५	७.५	१०.०	१०.२	९.०	९.०	किमान तापमान (अं.से.)	१६	१५	१५	१४	१५
निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	ढग स्थिती (आकाश)	आंशिक ढगाळ	आंशिक ढगाळ	आंशिक ढगाळ	आंशिक ढगाळ	आंशिक ढगाळ
८२	६८	६२	४४	५२	७२	६६	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	७०	६८	६५	६०	५८
४९	४४	३३	२५	३४	२९	३७	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	४०	४५	४०	४५	४०
१.२	२.१	२.४	२.१	१.६	१.५	२.९	वा-याचा वेग (किमी/तास)	२	२	२	२	२

पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील	पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२० पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२० पासून आजपर्यंत
०.० (०)	१२६६.४ (७०)	१०१५.० (५३)

हवामान अंदाज	
	पुढील पाच दिवसात दिनांक २० ते २४ जानेवारी २०२१ रोजी चंद्रपूर जिल्ह्यात आंशिक ढगाळ हवामान राहून कमाल तापमान ३०.० ते ३१.० अंश सेल्सिअस तर किमान तापमान १४.० ते १६.० अंश सेल्सिअस राहण्याची शक्यता हवामान विभागाने वर्तवली आहे.

पिकांचे नाव	पिकाची अवस्था	शेतकऱ्यांना हवामान आधारीत कृषी सल्ला
सामान्य सल्ला		➢ रबी पिकांना (गहू, जवस, मोहरी व करडई) उपलब्धतेनुसार व आवश्यकतेनुसार सायंकाळच्या वेळेस ओलीत करावे.
उन्हाळी भुईमूंग	पेरणी	➢ भुईमूंग पिकाची पेरणी जानेवारीच्या दुसऱ्या पंधरवड्यात ते फेब्रुवारीच्या पहिल्या पंधरवड्यात करावी. पेरणीसाठी प्रति हेक्टरी १०० ते १२५ किलो बियाणे टिएजी- २४, टिजी- २६ किंवा एसबी-११ या वाणांचा वापर करावा. ➢ पेरणीपूर्वी बियाण्यास थायरम किंवा कार्बेनडेंझीम किंवा मँकोझेब ३ ते ५ ग्रॅम प्रति किलो प्रमाणे लावून बीजप्रक्रिया करावी तसेच रायझोबियम आणि स्फुरद विरघळणारे जिवाणू संवर्धन २५० ग्रॅम १० ते १५ किलो बियाणास लावावे. जैविक बुरशीनाशक ट्रायकोडर्मा ६ ग्रॅम प्रति किलो बियाणास लावावे. ➢ पेरणी ३०x१० सें.मी. किंवा ३०x१५ सें.मी. किंवा ४५x१० सें.मी. अंतरावर वानपरत्वे एका ठिकाणी एकच बी टाकून करावे. बियाणे ५ ते ६ सें.मी. खोल पेरावे. ➢ पेरणीच्या वेळेस नत्र २५ किलो/हे. (युरिया ५५ किलो किंवा अमोनिअम सल्फेट १२५ किलो) अधिक स्फुरद ५० किलो/हे. (सिंगल सुपर फास्फेट ३०० किलो) द्यावे.
उन्हाळी धान	नर्सरी ते रोपांची पुर्नलागवड	➢ धान रोपवाटिकेत पेरणीनंतर १५ दिवसांनी तण/ कचरा काढून टाकावे व नंतर दर गुंठ्यास एक किलो युरिया द्यावा. ➢ रोपवाटिकेवर करपा व कडाकरपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळल्यास कॉपर ऑक्सिक्लोराइड २५ ग्रॅम + स्ट्रेप्टोसायक्लीन ०.५ ग्रॅम १० लिटर पाण्यात मिसळून लागवडीनंतर १० दिवसाच्या अंतराने दोन ते तीन फवारण्या कराव्यात. ➢ धान रोपांचे वय २१ ते २५ दिवसाचे झाल्यावर रोवणी करावी. त्यासाठी रोपे काढण्याच्या दोन दिवस आधी वाफ़्यातील पाण्याची पातळी थोडी वाढवावी. त्यामुळे रोपांची मुळे न तुटता रोपे काढण्यास मदत होते. ➢ पूर्वमशागत केलेल्या धानाच्या शेतात ट्रॅक्टरच्या साहाय्याने चिखलणी करावी. चिखलणी नंतर शेत समपातळीत येण्यासाठी पाटी (फळी) फिरवावी. ➢ चिखलणी करताना स्फुरद व पालाशयुक्त रासायनिक खताची शिफारस केलेली पूर्ण मात्रा (५० किलो स्फुरद म्हणजेच डीएपी ११०किलो + ५० किलो पालाश म्हणजेच एमओपी ८५ किलो प्रति हेक्टरी) व नत्रयुक्त खताची निम्मी मात्रा (५० किलो नत्र म्हणजेच ६६ किलो युरिया प्रति हेक्टरी) शेतात मिसळावी व शेतातील पाणी बांधून ठेवावे.
गहु	वाढीची अवस्था	➢ ढगाळ हवामानामुळे गव्हावरील मावा किडींचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे तरी त्याच्या नियंत्रणासाठी थायोमिथोक्झाम २५ टक्के डब्ल्यूजी १० ते १५ ग्रॅम किंवा क्विनालफॉस २५ टक्के प्रवाही इसी ४० मी.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. ➢ उशिरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास पाण्याच्या उपलब्ध साठ्यानुसार पिकाच्या गरजेनुसार ओलीत करावे. आवश्यकतेनुसार एक ते दोन निंदणी करून पीक तणविरहित ठेवावे. ➢ गहू पिकाला पेरणीनंतर १८ ते २० दिवसांनी नत्र खताची दुसरी मात्रा (५० ते ६० किलो प्रती हेक्टरी) पहिल्या पाणी देतांना द्यावी.

हरभरा	फुल अवस्था	➢ घाटे अळीच्या एकात्मिक वेवस्थापणासाठी प्रती हेक्टरी २० पक्षी थांबे शेतामध्ये लावावे. ➢ घाटे अळीने आर्थिक नुकसानीची पातळी (१-२ प्रती मिटर ओळ किंवा ५ टक्के किडग्रस्त घाटे) पार केल्यास नियंत्रणासाठी पहिली फवारणी ५ टक्के निंबोळी अर्क किंवा ३०० पीपीएम अझाडीरेक्टीन प्रती ५० मि.ली. किंवा एच.ए.एन.पि.व्ही. ($१x१०^{९}$) पिओबी/मिली) ५०० एल.ई/हे. किंवा क्विनॉलफॉस २५ टक्के इसी २० मि.ली. प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
जवस	फुल अवस्था	➢ वेळेवर पेरणी केलेल्या जवस पिकास पाण्याच्या उपलब्ध साठ्यानुसार पिकाच्या गरजेनुसार ओलीत करावे. ➢ जवस पिकावर रस शोषणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे तरी त्याच्या नियंत्रणासाठी डायमेथोएट ३० टक्के प्रवाही १० मिली किंवा मॅलॅथिऑन ५० टक्के प्रवाही १० मिली किंवा क्विनालफॉस ३५ टक्के प्रवाही २० मी.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळुन फवारणी करावी.
मोहरी	फुल अवस्था	➢ वेळेवर पेरणी केलेल्या मोहरी पिकास पाण्याच्या उपलब्ध साठ्यानुसार पिकाच्या गरजेनुसार ओलीत करावे. ➢ मावा किडीचा प्रादुर्भाव (३० टक्के प्रादुर्भावग्रस्त झाडे) आढळताच डायमेथोएट ३० टक्के प्रवाही १० मि. ली. प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
करडई	फुल अवस्था	➢ पेरणीनंतर ३०, ५० आणि ६५ दिवसांनी ओलिताच्या तीन पाळ्या द्याव्या. जेथे एकाच ओलिताची सोय आहे तेथे ५० दिवसांनी, दोन ओलिताची सोय असल्यास ३० व ५० दिवसांनी ओलीत करावे. ओलीत करतांना पिकात जास्त वेळ पाणी साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. ➢ मावा किडीचा प्रादुर्भाव (३० टक्के प्रादुर्भावग्रस्त झाडे) आढळताच डायमेथोएट ३० टक्के प्रवाही १३ मि. ली. प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
तूर	शेंगा पक्वता ते मळणी	➢ तूर पिकाची पक्वतेनुसार काढणी/ कापणी करून उन्हात वाळवल्यानंतर मळणी करावी. मळणी केलेले बियाणे स्वच्छ करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. ➢ शेंगा पोखरणाऱ्या अळीच्या नियंत्रणासाठी पिक ५० टक्के फुलावर आल्याबरोबर पहिली फवारणी क्विनॉलफॉस २५ टक्के इसी १६ मि.ली. त्यानंतर १५ दिवसांनी दुसरी फवारणी इमामेक्टिन बेन्झोएट ५ टक्के एसजी ३ ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे.
वांगी	फुल ते फळ	➢ वांगी पिकावर शेंडा व फळे पोखरणाया अळीचा प्रादुभाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी इमामेक्टीन बेंझोएट ५% एस.जी. ४ ग्राम किंवा अझाडीराक्टीन १% २० मि.ली. किंवा लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५ % प्रवाही ६ मि.ली. प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून स्थानिक वातावरणाचा अंदाज घेऊन फवारणी करावी.
पशुपालन सल्ला		➢ तापमानात घट होत असल्यामुळे गाई, म्हशी, बैल व शेळ्यांच्या गोठ्याला बारदाण्याचे पडदे लावून थंडीपासून संरक्षण करावे. तसेच शेडमध्ये रात्रीच्या वेळी विधुत बल्ब लावून शेडमध्ये ३० अं.से. पर्यन्त नियंत्रित करावे. ➢ रब्बी हंगामात घेणा-या मका, ओट, बरशीम लसूनघास व ज्वारी चारा पिकाची लागवड करावी. ➢ जनावरांना स्वच्छ पाणी पाजावे. ➢ गाई, म्हशी व बैल यांना पायखुरी व तोंडखुरी (एफ.एम.डी) रोगाच्या संरक्षणासाठी लसीकरण करून घावे.
कुकुटपालन सल्ला		➢ तापमानात घट होत असल्यामुळे कोंबड्यांच्या शेडला बारदाण्याचे पडदे लावून थंडीपासून संरक्षण करावे. तसेच शेडमध्ये रात्रीच्या वेळी विधुत बल्ब लावून शेडमध्ये ३० अं.से. पर्यन्त नियंत्रित करावे.

➢ **टिप : रासायनिक तननाशक व किटकनाशकाची फवारणी करताना संरक्षक कीटचा वापर अवश्य करावा.**

शेतकरी बंधुनो सप्रेम नमस्कार, वर्ष २०२० मधील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा सल्ला पत्रक नोंदणीसाठी आपले नाव, गाव,पत्ता, मोबाईल नंबर इत्यादी माहिती ई-मेल aassindewahi@gmail.com किवा मोबाईल नंबर ९६२३३६०३२७ वर संपर्क साधावा.

प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, कृषि संशोधन केंद्र,
सिंदेवाही जि. चंद्रपूर